

Posudek školitele

bakalářská práce

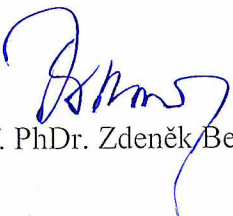
Rudolf Dvořák, Josef Šusta a učebnice světových dějin

(ÚČD FF UK 2011, 44 s.)

R. Dvořák si za téma své bakalářské práce zvolil jednu z českých dějepisných učebnic, která patří k jejich „zlatému fondu“ – učebnici světových dějin Všeobecný dějepis pro vyšší třídy škol středních, jejichž autory byli pro dobu středověku a „nového věku“ Josef Šusta a Jaroslav Bidlo. Poprvé příslušné dva díly učebnicové řady (obecně zvané Bidlo-Hýbl-Šusta-Dobiáš) vyšly r. 1912 a 1913 a naposledy 1947. Učebnice přímo ovlivňovaly několik generací českých a československých středoškolských studentů, poté působily ještě i nepřímo v edukační tradici a do třetice tvoří pozoruhodnou kapitolu vývoje české historické vědy. Kolega Dvořák své téma zpracoval na základě detailního pramenného výzkumu a s využitím takřka veškeré literatury k tématu. Za cenné je třeba považovat tyto aspekty:

- začlenil učebnice do celku Šustova vědeckého díla, což je oprávněné proto, že tehdejší učebnice měly povahu syntetického historického textu, zvláště pro střední školy vycházejícího z aktuálního vědeckého obrazu minulosti,
- všiml si ohlasu učebnic v odborné i kulturní veřejnosti, jak se projevila v jejich recenzích
- porovnal Šustovy učebnice s jinými českými didakticko-historickými texty, jež se v českých/československých školách tehdy užívaly,
- jeho pramenný přístup vedl k tomu, že odhalil několik cenných detailů, týkajících se proměn interpretačních schémat v „Šustových“ učebnicích (zejména v jejím vydání z r. 1947, kdy do jejich textu autor už samozřejmě nemohl zasáhnout),
- interpretoval učebnici nikoli jako „pouze“ text historický, ale jako didakticko-historický text, tedy s přihlédnutím k edukačním determinantám a ohledům historického textu.

Práce je vybavena odpovídajícím poznámkovým aparátem, dodržujícím standardní citační pravidla (jwen někde najdeme formulační přehlednutí), je napsána kvalitním jazykem a má zřetelnou a jasnou logickou výstavbu. Je cenným konkretizačním příspěvkem k detailnějšímu poznání učebnic a jejich místa v českém vědeckém a kulturním prostředí v první polovině 20. století. Nároky kladené na bakalářskou práci na FF UK splňuje beze zbytku a mohu ji proto bez rozpaků doporučit k obhajobě. Klasifikuji ji známkou

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

V Praze dne 5. září 2011